

Gezag rechtspraak op het spel

De getuigeverklaring van een 64-jarige griffier voor de rechtbank Utrecht gisteren is een sleutelmoment in de zogeheten Chipsholzaak. Dit is allang geen zakelijk geschil meer over een mislukte onroerendgoedtransactie bij Schiphol. Het gaat nu over de integriteit van sommige voormalige rechters bij de Haagse rechtbank.

Voor een eindoordeel is het nog te vroeg. De rechter heeft nog niet gesproken. Maar het beeld tot nu toe is zo onrustbarend dat er alle reden is voor een tussenstand. Al was het maar omdat een van de hoofdrolspelers, rechter Westenberg, in 2009 al is weggestuurd. Toen in december 2010 bekend werd dat hij naast zijn ambt als rechter ook betaald juridisch advieswerk verrichtte, werd hij in een opvallende verklaring gedesavouéerd. Rechtbank en Raad voor de Rechtspraak zeiden dat hij prompt disciplinair gestraft zou zijn, als dit eerder bekend was geweest. Westenberg handelde „volstrekt in strijd met de gedragsregels”.

Los eindje in Chipsholzaak dreigt rechters te verstrikken

Er zat echter ook nog een los eindje aan dat nu alle aandacht opeist. De adviesopdracht bleek namelijk gegeven door de voormalig waarnemend *president* van de Haagse rechtbank, Pieter Kalbfleisch, die voorzitter van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) was geworden. Dat was pas echt vreemd. Een oud-president die een fungerende collega uitnodigt om

alle beroepsregels te overtreden? Die daar vervolgens ook gehoor aan gaf? Was dat een incident? Of waren deze rechters al gewend zaken onderling te doen, op de gang of buitenshuis? Wie kan dat geloven?

Voor dat laatste lijken nu toch sterke aanwijzingen te zijn. De bijna gepensioneerde griffier legde gisteren uit hoe zij getuige was van manipulatie en bevoordeling door Kalbfleisch in de Chipsholzaak. Rechter K. zou bevriend zijn geweest met de wederpartij en bij het conflict ook hebben geadviseerd. Vervolgens zou hij door de zaak aan rechter W. toe te vertrouwen een gewenste uitkomst hebben bevorderd. Het is te hopen dat het allemaal niet waar is, want dan is de huidige bestuursvoorzitter van de Nederlandse Mededingingsautoriteit dus niet integer.

Onduidelijk is nog hoe de verklaring van de griffier, die ook twee jaar een relatie met Kalbfleisch had, gewogen moet worden. Dat is aan de rechter. Zij bevindt zich in de klassieke positie van een klokkenluider, die eerst anoniem via *Nieuwe Revue*, daarna via de eigen rechtbankpresident en ten slotte in de rechtszaal haar verhaal doet. Wie dat in de gesloten beroepscultuur van een rechtbank aandurft, kan moed niet worden ontzegd. En betrokkenheid bij de kernwaarden van de rechtspraak. Deze zaak raakt rechtstreeks de onpartijdigheid van de rechtspraak en het vertrouwen van de burger in de rechter. En in de NMa.